

Péče řádného hospodáře

Případná dohoda akcionářů, jíž by se zavázali udělovat pokyny členům představenstva v záležitostech spadajících do obchodního vedení a současně zajistit, že tyto pokyny budou členy představenstva bez dalšího (bez ohledu na povinnost členů představenstva jednat s péčí řádného hospodáře) respektovány, by odporovala smyslu a účelu § 192 odst. 1 věty první a § 194 odst. 4 in fine obch. zák., a byla by neplatná pro rozpor se zákonem (§ 39 obč. zák.), resp. pro počáteční (právní) nemožnost plnění (§ 37 odst. 2 obč. zák.). To ale neznamená, že se akcionáři nemohou dohodnout na tom, že se u členů představenstva přimluví za konkrétní řešení určité záležitosti spadající do obchodního vedení. Tedy, že předestrou představenstvu (jeho členům) svůj názor či argumenty, jimiž představenstvo sice nebude vázáno, ale jež může vzít v úvahu při svém rozhodování. Stejně tak je možné, aby se akcionáři zavázali, že bude dosaženo konkrétního výsledku, tedy např. že představenstvo v určité záležitosti přijme určité rozhodnutí. V takovém případě nejde o závazek přimluvy, ale o převzetí odpovědnosti za určitý výsledek. Ani takové ujednání nelze považovat automaticky za odporující zákonu. Nejde totiž o závazek k jednání (konání), jež odporuje zákonu (zde k udělování pokynů v rozporu s § 194 odst. 4 in fine obch. zák.), ale o „garanci“ určitého (sjednaného) výsledku. Převzít závazek přimluvy či „garanci výsledku“ mohou akcionáři zásadně pouze ve vztahu k takovému jednání (rozhodnutí) představenstva (jeho členů), které je v souladu s právními předpisy a stanovami (jímž členové představenstva neporuší svoje povinnosti při výkonu funkce, včetně povinnosti jednat s péčí řádného hospodáře).

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky č.j. 27 Cdo 1873/2019-336 ze dne 16.3.2021)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobce EnergoGas Invest s. r. o., se sídlem v S., zastoupeného Mgr. J.S., advokátem, se sídlem v P., proti žalovanému 1) K. L., narozenému XY, bytem XY, 2) L. A., narozenému XY, bytem XY, a 3) O. P., narozenému XY, bytem XY, všem zastoupeným JUDr. M.D., advokátem, se sídlem v P., o zaplacení 3.000.000 Kč s příslušenstvím, vedené u Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci pod sp. zn. 38 ECm 10/2016, o dovolání žalobce proti rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 23. 1. 2019, č. j. 14 Cmo 23/2018-298, tak, že rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 23. 1. 2019, č. j. 14 Cmo 23/2018-298, se ruší a věc se vrací odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozsudkem ze dne 6. 9. 2017, č. j. 38 ECm 10/2016-173, zamítl žalobu, jíž se právní předchůdce žalobce (společnost BusLine a. s., identifikační číslo osoby 28360010, dále jen „společnost B.“) domáhal po každém ze žalovaných zaplacení 1.000.000 Kč s příslušenstvím (výroky I. až III.), a rozhodl o nákladech řízení (výroky IV. až VI.).

[2] Soud prvního stupně vyšel z toho, že:

1/ Společnost B. a žalovaní byli jedinými akcionáři společnosti F. I., identifikační číslo osoby XY (dále též jen „společnost F.“); tato společnost pak byla jediným akcionářem společnosti P. S., identifikační číslo osoby XY (dále též jen „společnost P.“).

2/ Dne 22. 12. 2011 uzavřela společnost B. a žalovaní jako akcionáři společnosti F. „akcionářskou dohodu a dohodu o výkonu hlasovacích práv“ (dále jen „akcionářská dohoda“), jež obsahovala (mimo jiné) ujednání tohoto znění:

Článek 2 odst. 1 písm. a)

Představenstvo společnosti F. bude tříčlenné, společnost B. je oprávněna nominovat dva členy, zbývající akcionáři jednoho člena. Předsedou představenstva bude vždy člen nominovaný společností B.

Článek 6.2

Vznikne-li potřeba poskytnout společnosti F. nebo společnosti P. finanční prostředky, jsou strany povinny zajistit, aby se jimi nominovaní členové představenstva společnosti F., resp. společnosti P., dohodli na potřebné výši finančních prostředků, a aby stranám doručili písemnou žádost o poskytnutí prostředků spolu s návrhem smlouvy o půjčce ve znění v podstatných ohledech shodném s přílohou č. 3 této smlouvy. Na písemnou žádost představenstva společnosti F., resp. společnosti P., jsou strany povinny do deseti dní po doručení žádosti se společností F., resp. společností P., uzavřít smlouvu o půjčce a poskytnout společnosti F., resp. společnosti P., finanční prostředky v požadované výši.

Článek 8.4

Poruší-li povinná strana nebo kterákoli ze stran tvořících povinnou stranu [rozuměj žalobce nebo žalovaní] svou povinnost zajistit splnění povinností členů představenstva společnosti F. a/nebo společnosti P., uvedených v článku 6.2, nebo svou povinnost uzavřít smlouvu o půjčce se společností F., resp. společností P., je ta ze stran povinné strany, která porušila smluvní povinnost, povinna zaplatit oprávněné straně smluvní pokutu ve výši 1.000.000 Kč za každý případ porušení povinnosti.

3/ Žalovaní nominovali do představenstva společnosti F. jako svého „společného nominanta“ prvního žalovaného.

4/ Dne 5. 3. 2015 se konalo jednání představenstva společnosti F., na kterém první žalovaný, jako člen představenstva, hlasoval proti přijetí navrhovaných usnesení [bodů 2) a 3) programu tohoto zasedání], podle kterých měly být v souladu s článkem 6.2 akcionářské dohody tam označenými akcionáři poskytnuty ve prospěch společnosti finanční prostředky ve výši 700.000 Kč, resp. 12.000.000 Kč, v důsledku čehož tato usnesení přijata nebyla.

5/ Žalobce se vůči každému ze žalovaných domáhá zaplacení smluvní pokuty podle článku 8.4 akcionářské dohody, a to pro porušení jejich povinnosti sjednané v článku 6.2 akcionářské dohody.

6/ Vrchní soud v Praze usnesením ze dne 27. 5. 2016, č. j. Ncp 380/2016-11, rozhodl tak, že k projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy.

[3] Na takto ustaveném základu soud prvního stupně uzavřel, že ujednání obsažené v článku 6.2 akcionářské dohody zavazuje akcionáře k tomu, aby udělili pokyny členům představenstva týkající se obchodního vedení. Uvedené ujednání je proto neplatné pro rozpor s § 194 odst. 4 větou třetí zákona

č. [513/1991](#) Sb., obchodního zákoníku, účinného do 31. 12. 2013 (dále též jen „obch. zák.“). Z tohoto důvodu nevznikl společnosti B. ani nárok na smluvní pokutu.

[4] Následně soud prvního stupně usnesením ze dne 2. 11. 2017, č. j. 38 ECm 10/2016-260, připustil, aby na místo společnosti B. vstoupila do řízení společnost EnergoGas Invest s. r. o. (dále jen „žalobce“), na niž přešla část jmění společnosti B. v důsledku přeměny.

[5] Vrchní soud v Praze v záhlaví označeným rozsudkem k odvolání žalobce rozhodnutí soudu prvního stupně potvrdil ve výrocích I., II. a III. (první výrok), změnil je ve výrocích IV. až VI. (druhý výrok) a rozhodl o nákladech odvolacího řízení (třetí výrok).

[6] Odvolací soud výslovně přisvědčil skutkovým i právním závěrům soudu prvního stupně, maje je za správné. Odkazuje na ustálenou judikaturu Nejvyššího soudu, jakož i na odbornou literaturu, odvolací soud vyložil, že rozhodnutí o tom, jakým způsobem bude financován provoz společnosti, je součástí řízení podnikatelské činnosti společnosti, tedy jejího obchodního vedení, jehož zabezpečení náleží bez dalšího představenstvu (§ 192 odst. 1 věta první obch. zák.). Ustanovení § 194 odst. 4 in fine obch. zák. přitom zapovídá, aby kdokoliv (včetně akcionářů) uděloval představenstvu pokyny týkající se obchodního vedení společnosti. S ohledem na řečené nemůže ujednání článku 6.2 akcionářské dohody obstát v testu platnosti, a to pro rozpor s naposledy citovaným ustanovením obchodního zákoníku.

[7] Skutečnost, že první žalovaný byl současně i členem představenstva společnosti F., nepovažoval odvolací soud za právně významnou.

II. Dovolání a vyjádření k němu

[8] Proti rozsudku odvolacího soudu podal žalobce dovolání, jež má za přípustné podle § 237 zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), k řešení otázky výkladu článku 6.2 akcionářské dohody. Podle přesvědčení dovolatele odvolací soud tuto otázku posoudil v rozporu s ustálenou judikaturou Nejvyššího i Ústavního soudu, z níž se podává přednost výkladu nezakládajícího neplatnost smlouvy před výkladem, který k neplatnosti vede (např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. 4. 2012, sp. zn. 22 Cdo 226/2012, či nález Ústavního soudu ze dne 28. 11. 2017, sp. zn. III. ÚS 3033/17). Navíc Nejvyšší soud otázku platnosti obdobného ujednání obsaženého v akcionářských dohodách dosud neřešil.

[9] Dovolatel má za to, že ujednání článku 6.2 akcionářské dohody neupravuje udílení pokynů členům představenstva; pouze poskytuje rámec pro společný postup akcionářů, kteří v době uzavření smlouvy byli vedeni jednotným záměrem a cíli ohledně směřování společnosti a jejího rozvoje, včetně dohody na základních parametrech jejího financování. Takové ujednání není zakázané, a tudíž ani neplatné. „Zamýšleným účelem akcionářské smlouvy bylo dosáhnout toliko toho, že společnost bude přirozeně obchodně vedena v souladu s vůlí akcionářů“. Soudy se nezabývaly jinými možnostmi naplnění uvedeného ujednání akcionářské dohody a upřednostnily výklad, jenž zakládá neplatnost tohoto ujednání.

[10] Dovolatel poukazuje i na to, že akcionářům se „nabízí přinejmenším odvolání toho člena představenstva, který vůlí akcionářů nenaplnuje, tedy s jehož obchodním vedením společnosti akcionáři nesouhlasí“.

[11] Bylo-li možno ujednání obsažené v akcionářské dohodě naplnit způsobem neodporujícím zákonu, má dovolatel i nárok na zaplacení smluvní pokuty za jeho porušení.

[12] Dovolatel dále odvolacímu soudu vytýká, že se nevypořádal s jeho argumenty; napadené rozhodnutí proto považuje za nepřezkoumatelné.

[13] Žalovaní snáší argumenty na podporu napadeného rozhodnutí, jež považují za správné i řádně odůvodněné. Zdůrazňují, že prioritou výkladu, jenž nezakládá neplatnost smlouvy, se může prosadit pouze tehdy, je-li takový výklad možný. V projednávané věci je zjevné, že vůle stran směřovala k dosažení cíle, tj. k zajištění splnění povinnosti členů představenstva jednat způsobem předpokládaným v akcionářské dohodě. Tohoto cíle přitom bylo možné dosáhnout pouze udělením závazného pokynu v záležitosti spadající do obchodního vedení, tedy postupem odporujícím zákonu. Takové ujednání nelze než považovat za neplatné pro počáteční nemožnost plnění podle § 37 zákona č. [40/1964](#) Sb., občanského zákoníku (dále též jen „obč. zák.“), resp. pro rozpor se zákonem podle § 39 téhož zákona. Proto navrhuji, aby Nejvyšší soud dovolání zamítl.

III. Přípustnost dovolání

[14] Dovolání bylo podáno včas, osobou oprávněnou a splňující podmínku podle § 241 odst. 1 o. s. ř.; dovolací soud se proto zabýval jeho přípustností.

[15] Dovolání je přípustné podle § 237 o. s. ř. k posouzení (v rozhodovací praxi dovolacího soudu dosud neřešené) otázky platnosti takového ujednání, jaké v projednávané věci sjednali účastníci řízení v článku 6.2 akcionářské dohody.

IV. Důvodnost dovolání

[16] Nejvyšší soud předesílá, že napadené rozhodnutí nelze – a potud se dovolatel mylí, usuzuje-li opačně – považovat za nepřezkoumatelné. Odvolací soud zcela jednoznačně a srozumitelně vyložil, z jakých skutkových zjištění vyšel a na základě jakého právního posouzení shledal žalobu nedůvodnou. Odůvodnění napadeného rozhodnutí nelze v tomto směru ničeho vytknout.

[17] S ohledem na skutkové okolnosti projednávané věci je pro její posouzení rozhodný zákon č. [40/1964](#) Sb., občanský zákoník, a obchodní zákoník [srov. § 3028 zákona č. [89/2012](#) Sb., občanského zákoníku, a § 775 zákona č. [90/2012](#) Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích); dále jen „z. o. k.“].

[18] Podle § 192 odst. 1 věty první obch. zák. představenstvo zabezpečuje obchodní vedení včetně řádného vedení účetnictví společnosti a předkládá valné hromadě ke schválení řádnou, mimořádnou a konsolidovanou, popřípadě i mezitímní účetní závěrku a návrh na rozdělení zisku nebo úhradu ztráty v souladu se stanovami společnosti.

Podle § 194 odst. 4 obch. zák. se představenstvo řídí zásadami a pokyny schválenými valnou hromadou, pokud jsou v souladu s právními předpisy a stanovami. Jejich porušení nemá vliv na účinky jednání členů představenstva vůči třetím osobám. Nestanoví-li tento zákon jinak, není nikdo oprávněn dávat představenstvu pokyny týkající se obchodního vedení společnosti.

A. K zákazu udělovat představenstvu pokyny týkající se obchodního vedení

[19] Obchodní vedení představuje jednu z hlavních oblastí působnosti statutárního orgánu akciové společnosti, zahrnující organizování a řízení běžné podnikatelské činnosti společnosti, zejména rozhodování o provozu podniku (závodu) společnosti a s tím souvisejících vnitřních záležitostech

společnosti. Při obchodním vedení jde především o proces vytváření vůle (přičitatelné) společnosti, jež se následně může projevit (a zpravidla projeví) navenek v podobě právního úkonu (právního jednání), jímž je rozhodnutí o obchodním vedení realizováno (rozsudek velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 11. 9. 2019, sp. zn. 31 Cdo 1993/2019, uveřejněný pod číslem 24/2020 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, dále jen „R 24/2020“).

[20] Zákon (až na výjimky) zapovídá komukoliv udělovat pokyny představenstvu (či jeho členům) týkající se obchodního vedení (§ 194 odst. 4 in fine obch. zák.).
Nejde-li o výjimku upravenou zákonem, pak osoba, jež představenstvu (jeho členům) uděluje pokyny týkající se obchodního vedení (a vyžaduje, aby tyto pokyny byly splněny), jedná protiprávně.

[21] Pro účely zákazu udělovat představenstvu pokyny týkající se obchodního vedení společnosti je nutné rozlišovat mezi obchodním vedením společnosti a jejím strategickým řízením, neboť uvedený zákaz se netýká tzv. strategických (koncepčních) rozhodnutí. Avšak i strategické řízení – nespěruje-li tuto působnost zákon či v souladu s ním stanoví jinému orgánu – spadá do působnosti představenstva akciové společnosti (R 24/2020).

[22] Rozhodnutí o tom, jak (jakým způsobem) bude zajištěno financování společnosti, může, ale nemusí, spadat do obchodního vedení. Zajištění finančních prostředků na běžný provoz závodu společnosti (včetně úhrady provozních nákladů, závazků souvisejících s provozem závodu atd.) představuje „organizování a řízení běžné podnikatelské činnosti společnosti“; jde tudíž o obchodní vedení společnosti (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 6. 2018, sp. zn. 29 Cdo 3325/2016, uveřejněný pod číslem 88/2019 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).

[23] V některých případech však může otázka zajištění finančních prostředků přesahovat rámec běžného obchodního vedení; typicky tomu tak může být - podle okolností případu - např. při financování významných nových projektů. Půjde-li spíše o strategické či investiční rozhodnutí, bude spadat do tzv. strategického řízení společnosti. I to sice náleží do působnosti představenstva, avšak valná hromada může (v mezích právních předpisů a stanov) v tomto směru udělovat představenstvu pokyny (viz § 194 odst. 4 věta první obch. zák.). Neurčují-li stanoví jinak, přísluší působnost udělovat představenstvu pokyny týkající se strategického řízení společnosti valné hromadě. Samotní akcionáři tak činit nemohou, a to ani ve vztahu k těm členům představenstva, které do představenstva nominovali (navrhli).

B. K povinnostem členů představenstva při výkonu funkce

[24] Z ustálené judikatury Nejvyššího soudu k povinnostem člena voleného orgánu obchodní korporace a k péči řádného hospodáře se (mimo jiné) podává, že člen voleného orgánu obchodní korporace je povinen jednat při výkonu své funkce s potřebnými znalostmi, a tedy i informovaně, tj. při konkrétním rozhodování využít rozumně dostupné (skutkové i právní) informační zdroje a na jejich základě pečlivě zvážit možné výhody i nevýhody (rozpoznatelná rizika) existujících variant podnikatelského rozhodnutí. Splnění této povinnosti je ovšem nezbytné posuzovat z pohledu ex ante, tj. prizmatem skutečností, které mu byly či při vynaložení příslušné péče (při využití dostupných informačních zdrojů) mohly a měly být známy v okamžiku, v němž dotčená podnikatelská rozhodnutí učinil. Součástí péče řádného hospodáře je i povinnost nezbytné loajality, tj. povinnost člena voleného orgánu dát při rozhodování přednost zájmům společnosti před zájmy svými či zájmy třetích osob, včetně zájmů společníka, který jej do funkce vahou svých hlasů prosadil [srov. např. rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 26. 10. 2016, sp. zn. 29 Cdo 5036/2015 (uveřejněný pod číslem 131/2017 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek), či ze dne 19. 7. 2018, sp. zn. 29 Cdo 3770/2016].

[25] Člen představenstva zásadně nesmí při výkonu funkce jednat protiprávně. V záležitostech

spadajících do obchodního vedení tak nesmí (neurčuje-li zákon jinak) přijímat pokyny (a bez dalšího se jimi řídit) od třetí osoby, a to ani od akcionáře, jehož hlasy či k jehož návrhu byl zvolen do funkce. Člen představenstva, který „bezmyšlenkovitě“ plní pokyny třetí osoby (byť by šlo o akcionáře společnosti), nejedná s péčí řádného hospodáře.

[26] Na druhou stranu ustanovení § 194 odst. 4 in fine obch. zák. nebrání tomu, aby člen představenstva vyslechl názor či doporučení akcionáře týkající se určité záležitosti, a následně (s péčí řádného hospodáře) zvážil jeho výhodnost pro společnost.

C. K povaze akcionářské dohody a jejímu výkladu

[27] Akcionářská dohoda upravuje vztahy mezi akcionáři (společníky akciové společnosti), související s jejich účastí ve společnosti. Řídí se třetí částí obchodního zákoníku [§ 261 odst. 3 písm. a) obch. zák.] a při jejím výkladu je třeba postupovat podle § 266 obch. zák.

[28] Soud proto musí nejprve zkoumat (zjišťovat), jaká byla skutečná vůle (úmysl) stran dohody, a to při zohlednění všech v úvahu přicházejících (zjištěných) okolností. Skutečnou vůli (úmysl) je přitom třeba posuzovat k okamžiku, kdy byl projev vůle učiněn (kdy se stal perfektním), a přihlížet lze toliko k těm okolnostem, které mohla vnímat i druhá strana dohody (srov. § 266 odst. 1 obch. zák.). Takto zjištěnou skutečnou vůli je třeba upřednostnit i před jejím vnějším projevem (např. objektivním významem užitých slov). Teprve tehdy, kdy skutečnou vůli stran dohody nelze zjistit, postupuje soud podle § 266 odst. 2 obch. zák. a posuzuje, jaký význam by danému ujednání zpravidla přikládala osoba v postavení strany dohody. Jak při zjišťování skutečné vůle stran (§ 266 odst. 1 obch. zák.), tak při posouzení významu projevu vůle obsaženého v dohodě podle § 266 odst. 2 obch. zák. soud musí zohlednit všechny v úvahu přicházející zjištěné okolnosti, zejména pak okolnosti demonstrativně vypočtené v § 266 odst. 3 obch. zák. (v judikatuře srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. 8. 2018, sp. zn. 27 Cdo 3759/2017, a rozhodnutí v něm citovaná).

[29] Současně platí, že základním principem výkladu smluv (právních úkonů), reflektujícím autonomii smluvních stran v soukromoprávních vztazích a společenskou a hospodářskou funkci soukromoprávní smlouvy, je prioritou výkladu, jenž nevede k závěru o neplatnosti smlouvy (právního úkonu), je-li takový výklad možný (srov. za všechna rozhodnutí nálezy Ústavního soudu ze dne 14. 4. 2005, sp. zn. I. ÚS 625/2003, či ze dne 13. 9. 2016, sp. zn. I. ÚS 190/15, či rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 5. 2016, sp. zn. 29 Cdo 4380/2014).

[30] Nejvyšší soud nepochybuje o tom, že případná dohoda akcionářů, jíž by se zavázali udělovat pokyny členům představenstva v záležitostech spadajících do obchodního vedení a současně zajistit, že tyto pokyny budou členy představenstva bez dalšího (bez ohledu na povinnost členů představenstva jednat s péčí řádného hospodáře) respektovány, by odporovala smyslu a účelu § 192 odst. 1 věty první a § 194 odst. 4 in fine obch. zák., a byla by neplatná pro rozpor se zákonem (§ 39 obč. zák.), resp. pro počáteční (právní) nemožnost plnění (§ 37 odst. 2 obč. zák.).

[31] Řečené ovšem neznamená, že se akcionáři nemohou dohodnout na tom, že se u členů představenstva přimluví za konkrétní řešení určité záležitosti spadající do obchodního vedení. Tedy, že předestrou představenstvu (jeho členům) svůj názor či argumenty, jimiž představenstvo sice nebude vázáno, ale jež může vzít v úvahu při svém rozhodování.

[32] Stejně tak je možné, aby se akcionáři zavázali, že bude dosaženo konkrétního výsledku, tedy např. že představenstvo v určité záležitosti přijme určité rozhodnutí. V takovém případě nejde o závazek přimluvy, ale o převzetí odpovědnosti za určitý výsledek. Ani takové ujednání nelze považovat automaticky za odporující zákonu. Nejde totiž o závazek k jednání (konání), jež odporuje zákonu (zde k udělování pokynů v rozporu s § 194 odst. 4 in fine obch. zák.), ale o „garanci“ určitého

(sjednaného) výsledku.

[33] V obou výše popsaných případech mohou akcionáři převzít závazek přímluvy či „garanci výsledku“ zásadně toliko ve vztahu k takovému jednání (rozhodnutí) představenstva (jeho členů), které je v souladu s právními předpisy a stanovami. Tedy – mimo jiné – jímž členové představenstva neporuší svoje povinnosti při výkonu funkce, včetně povinnosti jednat s péčí řádného hospodáře.

[34] K výše popsanému srov. v právní úpravě účinné od 1. 1. 2014 výslovně § 1769 o. z., jenž se v poměrech projednávané věci neuplatní *ratione temporis*. Skutečnost, že rozhodná právní úprava neobsahovala obdobné ustanovení, však neznamena, že by shora popsaná ujednání byla (jako odporující zákonu) neplatná.

D. Promítnutí shora popsaných východisek do poměrů projednávané věci

[35] V projednávané věci odvolací soud vyložil ujednání akcionářů obsažené v článku 6.2 akcionářské dohody jako závazek udělit členům představenstva pokyn k přijetí rozhodnutí o uzavření konkrétních smluv o půjčkách a současně (svým konáním) zajistit jeho („automatické“) splnění. Pokud by toto bylo vskutku úmyslem akcionářů, a pokud by šlo o financování běžného provozu společnosti, byl by závěr odvolacího soudu o neplatnosti označeného ujednání správný (srov. výše).

[36] Odvolací soud však neprovedl výklad tohoto ujednání podle pravidel § 266 obch. zák. a v duchu principu priority výkladu, jenž nevede k neplatnosti právního úkonu, a nezvažoval, zda článek 6.2 akcionářské dohody nelze posoudit jako závazek k přímluvě, anebo – jak se zdá naznačovat z procesních podání všech účastníků řízení – jako „garanci výsledku“.

[37] Současně se ze skutkových zjištění soudů nepodává, za jakým účelem měly být finanční prostředky zajištěny; není tak postaveno najisto, zda rozhodování představenstva o uzavření smluv o půjčkách spadalo do obchodního vedení společnosti, anebo zda šlo již spíše o strategické rozhodnutí. V druhém případě by totiž ujednání článku 6.2 akcionářské dohody nebylo neplatné ani v případě, že by jeho (výkladem zjištěným) obsahem byl závazek udělit pokyn představenstvu. Takový závazek by mohl být naplněn např. prostřednictvím hlasování o návrhu usnesení valné hromady o udělení pokynu, popř. za určitých okolností i jinak.

[38] Závěr odvolacího soudu, podle něhož je ujednání článku 6.2 akcionářské dohody neplatné, a proto dovolateli nemohl vzniknout nárok na zaplacení smluvní pokuty za jeho porušení, je tudíž přinejmenším předčasný.

[39] Jelikož rozhodnutí odvolacího soudu není správné, Nejvyšší soud – aniž se pro nadbytečnost zabýval ostatními otázkami předestíranými dovolatelem – je podle § 243e odst. 1 o. s. ř. zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení (§ 243e odst. 2 věta první o. s. ř.).

© EPRAVO.CZ – Sbírnka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Bezplatná obhajoba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Omezení vlastnického práva veřejným prostranstvím a bezdůvodné obohacení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Opomenuté vyjádření účastníka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)

- [Služební poměr](#)
- [Svéprávnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Určitost sankcionované povinnosti](#)
- [Pohledávka](#)
- [Náhrada škody](#)
- [Náhrada škody](#)
- [Dražba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Insolvenční řízení a náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)